

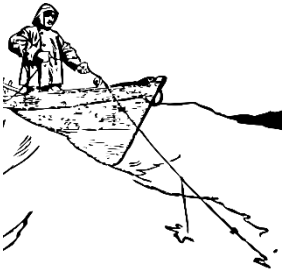

Rollspel - Valfångst i Norge

Instruktioner:

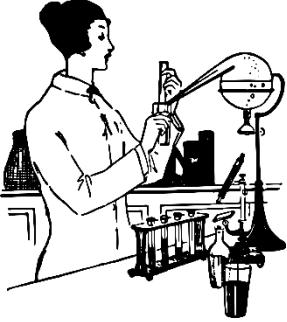

I detta rollspel ska deltagarna presentera olika karaktärer av olika parter inblandade. Ämnet är valfångst och om det ska tillåtas eller inte. Skriv ut sidorna efter instruktionerna och klipp ut karaktärskorten, Korten presenterar ett citat från den gruppen, det är upp till individen/ gruppen att utveckla det citatet och bilda sin egen bakgrund/ åsikt som stämmer överens med citatet.

Börja så här:

1. Välj en av de 10 rollerna (eller få en tilldelad av din lärare) och samla argument för din position för att utveckla en grund för diskussionen. Detta är inte begränsat till 10 deltagare, hela klassen bör delta i denna paneldebatt. Därför kan flera elever bilda grupper av parterna. Se dock till att mängden aktörer i varje part av intresse är jämt fördelat. Förbered dig för din position, dina argument och möjliga motargument. En deltagare (lärare eller elev) måste vara moderator (diskussionsledare) för diskussionen.
2. Du kommer att diskutera din position och argumentera i gruppen, ni får cirka fem minuter att diskutera med dina kolleger/ klasskamrater innan ni ska presentera de för de andra deltagarna/parterna av intresse. Kom ihåg följande innan diskussionen:
  - Vad är din position på valfångst?
  - Vad är ditt huvudsakliga argument? (Formulera minst tre argument)
  - Vad kan vara ett alternativ som skulle kunna intressera din organisation? (De vill säga ett alternativ som fungerar som en kompromisslösning)
3. Moderatören startar diskussionen. Innan paneldiskussionen börjar så ska alla deltagare presentera sig själva, sin position och sina argument i 2-3 min. Alla deltagare ges därmed möjlighet att lära känna varandra och deras positioner på ämnet. Efter införandet tar moderatören ledningen på diskussionen mellan parterna av intresse.
4. I slutet, bör alla elever kollektivt sammanfatta alla argument för- och emot valfångst och se om klassen kan komma till ett samförstånd på deras yttrande om kommersiell valfångst.

Valfångare	
<p>"Jag är en enkel man. Valfångst är mitt jobb. Jag tjänar mina pengar och försörjer min familj genom fångsten. Det är vad jag lärt mig och vad jag växte upp med. Jag har inte en examen eller någon annan arbetserfarenhet; jag tror inte att jag kan försörja min familj om jag inte längre har detta jobb. Jag förstår inte varför de flesta människor är så arg över mitt jobb. Jämfört med vad människor gör till andra människor så är min valfångst i praktiken mycket mindre brutal. Våra moderna metoder garanterar en snabb och human död. Valfångst är hållbara. Det finns gott om valar ute i havet och bestånden fortsätter att växa. Valarna har ett bra liv, är fria och glada och bli dödad utan förvarning. De hade ett bättre liv och en bättre död än många djur som fötts upp på gårdar för sitt kött."</p>	
Fiskaren för valfångst	
<p>"Fiske är vårt levebröd och valar äter för mycket fisk. Vi når inte upp till våra fiskekvoter. Men fisk är en av våra viktigaste export inkomster. Vi behöver minska val populationen för att uppfylla våra fiskekvoter. Visa valar äter till och med fisken i våra nät!"</p>	
Fiskaren emot valfångst	
<p>"Fiske är vårt levebröd och valar stöder det eftersom de är ekosystem ingenjörer. Många människor tror att de äter fisk och därmed konkurrera med våra fångster, men det är inte sant. Många valar äter plankton och småfisk som inte är våra målarter. Deras avföring berikar havet med näringsämnen och ger små plankton och krill mat, som igen serverar som näringskälla för större varelser. Valar i princip hjälper den fisk som vi vill fånga. Vi behöver se till att fiskbestånden inte kollapsar och ett sätt att uppnå detta är att skydda våra valar."</p>	

<p style="text-align: center;">Lokala politiker</p> <p>"Norge är ett suveränt land att göra sina egna beslut. Vi blir inte styrda av utlänningar, varken Europeiska unionen eller den internationella valfångstkommissionen kan påverka. Vi beslutar själva om valfångst bör utföras eller inte. Valfångst har en lång tradition i Norge och vi är ett traditionellt land. Vi värdesätter vår historia och våra förfäder. Dessutom, är valfångst mycket hållbart".</p>	
<p style="text-align: center;">Valindustrinekonom</p> <p>"Valfångst har en lång tradition i Norge. Min familj har fångat val i århundraden. Valar har varit tillgänglig, hälsosamt och hållbart i årtionden. Dessutom är det värt en bra summa pengar att sälja valkött i Norge. Det är fortfarande en ganska hög efterfrågan på valkött eftersom människor växte upp att äta det. Ingen vet riktigt hur stora val populationerna är och vi är småföretag som tar endast av de arter det finns mycket av. Det är uppenbart att det vi gör leder inte till minskning av valpopulationen eller utrotning."</p>	
<p style="text-align: center;">Djurskydd-aktivist</p> <p>"Vi tror att kommersiell valfångst ska sluta. Vi kan inte vara säkra på att valbestånden kan överleva såväl storskalig jakt som de andra dagliga hot som de möter. Förbud eller inget förbud, valfångst förblir omänskliga och valar är olämpliga för användning av människor på detta sätt. De lever länge och är långsamma att reproducera sig. Det finns inga humana sätt att döda en val till sjöss. Jakt kan aldrig vara en exakt övning - valar är ett rörligt mål, de blir beskjutna från ett rörligt fartyg på ett rörligt hav. Granatharpuner används ofta för att döda valar och detta utsätter dem för en långsam och smärtsam död och det har vi källa på ifrån Whale and Dolphin Conservation Society!"</p>	

Forskare	
<p>”Valar har erkänts som ekosystem ingenjörer och är därför mycket viktiga för hela havet. Många valar har fasta migrationsvägar, vilket har bevisats av vetenskapliga studier och vi märker ofta att samma djur misstas för flera, så populationer kan misstolkas som större än vad de är. Vi vet inte mycket om migrationsvägar och livshistoria för vissa arter eller underarter. Den jagade vikvalen är ett exempel på detta, vi vet för lite. De har förekommit rapporter från valskådning fartyg i Island som säger att de inte stötte på några fler vikvalar i ett område där det dödades en val, De verkar som om djuren visste att undvika detta område ”.</p>	
Norsk medborgare 1	
<p>”Få normmän äter valkött idag. Jag själv växte upp utan att ha provsmakat valkött innan och jag har inga ambitioner att göra det nu. Valfångst är en föråldrad tradition som ska sluta. Många turister som kommer till Norge hatar det faktum att vi är en valfångst nation och vi har antagligen ekonomiska förluster från människor som väljer att bojkotta Norge på grund av valfångstverksamheten. Enligt min mening så skadar valfångsten vårt lands rykte och vår ekonomi.”</p>	
Norsk medborgare 2	
<p>”Valfångst är en tradition i Norge och därför tar jag mycket stolthet i det! Jag och många andra normmän stöder valfångst eftersom det är bra för ekonomin, är hållbart och hälsosamt. Valjakten skapar jobb och ger en lokalproducerad matkälla. Valkött är också bättre än annat kött, eftersom valen levde ett lyckligare liv än en ko eller gris ”.</p>	

<p style="text-align: center;">Turismexpert</p> <p>”Turismen är ett av de viktigaste och snabbast växande företagen i Norge. Turister kommer hit för att se Norges natur och också för valskådningen. Det är absurt att Norge fortsätter att döda valar, men turisternas beteende är också förbryllande för mig. Vissa valskådnings turister äter valkött. Kan du tro att de fascinerats av dessa fantastiska varelser sen när de sedan kommer tillbaka på land går de direkt till nästa restaurang för att äta de varelsen som de var så fascinerade av? Men inte alla turister är så okunniga. Det finns många som bojkottar Norge som semester mål på grund av vårt valfångstrykte. Andra kommer hit för att stödja valskådningen och bekämpa valfångst på så sätt, dessa turister väljer specifika val vänliga restauranger”.</p>	
<p style="text-align: center;">Val</p> <p>”Jag är den som denna diskussion handlar om – jag är en val. Jag bor i havet som människor använder för rekreation och kommersiellt ändamål. Mitt hem har blivit högljutt och farlig på grund av dem. De tittar ibland på oss när vi simmar, men de förorenar också våra hem och tar vår mat. Längesedan, brukade det vara många av oss, men de var alla dödade i fruktansvärda kampar för sina liv. Som ett resultat försvann många av oss från denna planet. Varje år så blir hundratals av mina vänner och familjemedlemmar tagna av människor. De kommer med sina stora båtar och skjuter oss med stora metallstänger. Varför kan inte ni sluta jaga och döda oss? ”</p>	

Moderator, diskussionsledare

Du leder paneldiskussionen och du kommer att undersöka ämnet så omfattande som möjligt som medlare. Du bör vara oberoende, neutralt och inte partiska mot en åsikt under hela diskussionen och styr en rättvis fördelning av diskussionen. Du ansvarar även för att få de olika parterna att förklara sig om diskussionen blir alltför hetsig.

För att påbörja diskussionen, frågar du olika karaktärer att presentera sig själva och att framlägga sina ståndpunkter avseende kommersiell valfångst. Titta på tiden under introduktioner, varje part har bara 2-3 minuter och om några frågor förblir obesvarade kan du alltid be karaktärerna om svar.

Därefter kommer du att börja diskussionen. Till exempel:

- Be en organisation som är emot valfångst att förklara varför de började denna debatt.
- Be en av de organisationerna som är för valfångst att förklara varför de anser som de gör angående valfångst.
- Fråga karaktärer för valfångst varför de fortfarande genomför kommersiell valfångst trots att den i princip varit upphävd världen över i decennier.

Se till att varje deltagare får chansen att tala och uttrycka sin åsikt och se till att engagera parterna i samtalet genom att ge alternativa förslag eller be om deras åsikt i denna fråga.

Om diskussionen avstannar ska kan du få igång samtalet genom att t.ex.

- Fråga de som är för valfångst om de kan tänka sig ett alternativ.
- Om karaktärerna för valfångst inte reagerar så kan du fråga vad de anser om karaktärerna emot valfångst eller hela rörelsen att förbjuda valfångst.
- Fråga människors åsikter, be om etik bakom valfångst, om nödvändigheten av valfångst att upprätthålla ett levebröd, be om djurskydds åsikter, peka på exempel på andra länder där valfångst nationerna har framgångsrikt förvandlats till en valskådning nation.